

Pouk na daljavo za NARAVOSLOVJE 7

od 4. 5. 2020 do 8. 5. 2020

Pozdravljen/a!

Pred nami je prvi teden po prvomajskih prazniki. ☺

Delo se s tem tednom seli tudi v spletno učilnico. Navodila za prijavo prejmeš po elektronski pošti.

Najprej preveri znanje in pravilnost svojih odgovorov – uporablaj drugo barvo pisala. Zraven dopiši tudi točke, ki si jih osvojil in mi rezultat napiši v spletno učilnico ali mi rezultat pošlji na elektronsko pošto.

Skupaj je možnih 73 točk.

Odgovori na vprašanja

1. Celica je osnovna ___GARDBENA___ in ___FUNKCIONALNA___ enota vsakega živega bitja. (1t)

2. Živalska celica ima ___MITOHONDRIJ___, kjer poteka celično dihanje in ___DNA___, ki je pomembna pri razmnoževanju. (0,5 + 0,5t)

3. Naštej tri vrste živalskih celic. (3t)

___SPOLNA___, ___ŽIVČNA___, ___MIŠIČNA___, KROVNA, VEZIVNA (MOŽNI SO RAZLIČNI ODGOVORI).

4. Živali so v ekosistemu potrošniki. Kaj to pomeni? (2t)

ŽIVALI SO V EKOSISTEMU POTROŠNIKI, KER SI NE MOREJO HRANE PROIZVESTI SAMI, AMPAK SI JO MORAJO POISKATI.

5. Poleg rastlin in živali nas obdajajo tudi bakterije in glive. Kakšna je vloga in pomen gliv v ekosistemu? (4t)

GLIVE SO V EKOSISTEMU LAHKO RAZKROJEVALCI, ZAJEDLACI ALI ŽIVIJO V SOŽITJU – MIKORIZA.

BAKTERIJE PA SO V EKOSISTEMU LAHKO PROIZVAJALCI, POTROŠNIKI, RAZKROJEVALCI, ZAJEDALCI ALI ŽIVIJO V SOŽITJU

6. Naštej dve podobnosti in dve razliki v delovanju enoceličnega in mnogoceličnega organizma! (2t)

PODOBNOСТИ: VSI ORGANIZMI SO ZGRAJENI IZ CELIC IN V VSEH POTEKA CELIČNO DIHANJE

RAZLIKE: PRI MNOGOCELIČNIH ORGANIZMIH SE CELICE POVEZUJEJO V TKIVA, ORGANE,... ORGANIZMI SO VEČJI.

7. Na kakšne načine se nerabne snovi, ki nastajajo v živalskih celicah, izločajo v okolje? (2t)

IZLOČAJO SE V OBLIKU SEČA, BLATA, ZNOJA, DIHANJA,.....

8. Naštej naloge, ki jih opravlja ogrodje? (3t)

DAJE OPORO ORGANIZMU, OMOGOČA GIBANJE, PREMIKANJE, VARUJE ORGANIZEM, DOLOČA JEGOVO OBLIKO, NANJ SE PRITRJUJEJO MIŠICE.

9. Na črte pred pojmi zapisanimi spodaj napiši ustrezne črkovne oznake razlag. (2t)

- A organizem sestavljen iz ene celice _____ **C** _____ ekosistemi
 B organizem sestavljen iz več celic _____ **A** _____ enoceličar
 C travnik, potok, ocean _____ **D** _____ dinozavri
 D izumrla skupina živali _____ **B** _____ mnogoceličar

10. Razloži razlike med spolnim in nespolnim razmnoževanjem? (2t)

PRI NESPOLNEM RAZMNOŽEVANJU NASTANEJO POTOMCI Z ENAKIM ZAPISOM, KOT GA IMAJO STARŠI.

PRI SPOLNEM RAZMNOŽEVANJU PA POTOMCI, KI SE V DEDNINI OD STARŠEV DELNO RAZLIKUJEJO.

11. Celice se združujejo v krovno, vezivno, mišično, živčno _____ **TKIVO** _____, ti pa tvorijo nato _____ **ORGANE** _____ kot so mišice, pluća, srce, ..

Več organov povezanih med seboj tvorijo _____ **ORGANSKE** _____ _____ **SISTEME** _____. Mi kot celota pa tvorimo _____ **ORGANIZEM** _____. (2t)

12. Ekosistem je sestavljen iz (ustrezno obkroži): (1t)

- a) življenjskega prostora
 b) naravnega ekosistema
 c) proizvajalcev
 d) življenjske združbe

13. Na podlagi česa razvrščamo organizme v sistemske kategorije in na podlagi česa v gradbene tipe? (2t)

SISTEMSKE KATEGORIJE SO OBLIKOVANE NA OSNOVI SORODNOSTI.

GRADBENI TIPI PA NA OSNOVI TELESNIH PODOBNOSTI.

14. Naštej sistematske skupine in osnovno oz. najnižjo sistematsko skupino obkroži. (4t)

KRALJESTVO, DEBLO, RAZRED, RED, DRUŽINA, ROD, VRSTA

15. Oglej si živali in jih poimenuj ter uvrsti v gradbeni tip! (2t)

SIPA, HOBOTNICA, LIGENJ - MEHKUŽCI



16. Kako razdelimo živali glede na način prehranjevanja. (3t)

RASTLINOJEDCI, MESOJEDCI, VSEJEDCI

17. Z danimi predstavniki napiši prehranjevalno verigo : (2t)

pikapolonica, paradižnik, listna uš, kos, lisica

PARADIŽNIK → LISTNA UŠ → PIKAPOLONICA → KOS → LISICA

18. Kateri so sorodniki morske zvezde in kaj je značilno za ta gradbeni tip? (4t)

SORODNIKI SO MORSKI JEŽKI, KAČJEREPI, BRIZGAČI, MORSKE LILJE. VSI SPADAJO V GRADBENI TIP IGLOKOŽCEV. SO MORSKI PREDTAVNIKI, IMAJO BODICE, IMAJO SOMERNO TELO,

19. V vsakem paru trditve podčrtaj tisto, ki velja za spužve. (3t)

Živijo v vodi.	Živijo na kopnem.
Odrasle živali plavajo.	Odrasle živali so pritrjene na podlago.
Spužve ima več odtekalk in majn dotekalk.	Spužve ima manj odtekalk in več dotekalk.

20. Potrdi ali zanikaj. Nepravilne trditve popravi. (4t)

- a) Evglena se razmnožuje **spolno**. DA / NE **NESPOLNO**
- b) Strgača je organ s katerim **dihajo** polži DA / NE **SE PREHRANJUJEJO**
- c) Praživali so **mnogocelične** živali. DA / NE **ENOCELIČNE**
- d) Členonožci pajki imajo **tri** pare nog. DA / NE **ŠTIRI**

21. V organizmu imamo več organskih sistemov. Naštej jih in enega opiši. (3t)

OGRODJE, GIBALA, PREBAVILA, DIHALA, OBTOČILA, IZLOČALA,.. VEČ V DZ. NA STR. 92, 93, 100

22. Pri pouku smo opazovali dve skupini rib. Kateri sta ti dve skupini, po čem se razlikujeta

(skiciraj!!!) in napiši dva predstavnika. (4t)

KOSTNICE – SOŠKA POSTRU, KRAP, JEGULJA,... USTA SPREDAJ, V PREREZU JAJČASTE OBLIKE, IMAJO POBOČNICO, REPNA PLAVUT ZGORAJ IN SPODAJ ENAKA.

HRUSTANČNICE – MOSKI PES, SKAT,... USTA SPODAJ, V PREREZU SPLOŠČENE, REPNA PLAVUT ZGORAJ VEČJA KOT SPODAJ

23. Ali so virusi živi organizmi? Pojasni svoj odgovor. (1t)

NE NISO, KER NISO ZGRAJENI IZ CELIC.

24. Razjasni besede: (5t)

- plenilec **JE ŽIVAL, KI LOVI DRUGE ŽIVE ŽIVALI ZA PREHRANO**

- plen **JE ŽIVAL, KI JE HRANA DRUGI ŽIVALI OZ. MESOJEDCU**

- zajedavec **JE ORGANIZEM, KI ZAJEDA DRUG ORGANIZEM**

- simbiot – sožitni organizem **JE ORGANIZEM, KI ŽIVI SKUPAJ Z DRUGIM ORGANIZMOM IN IMA OD NJEGA KORIST**

- mrhovinar **ŽIVAL, KI SE HRANI Z ODMRRLIMI ŽIVALMI**

25. Vse našete živali razvrsti v ustrezni stolpec kamor sodijo. (4t)

Deževnik, pikapolonica, morski ježek, meduza, stonoga, rakovica, pijavka, morski brizgač,.

IGLOKOŽCI	ČLENONOŽCI	OŽIGALKARJI	KOLOBARNIKI
MORSKI JEŽEK	PIKAPOLONICA	MEDUZA	DEŽEVNIK
MORSKI BRIZGAČ	STONOGA		PIJAVKA
	RAKOVICA		

26. Kaj se izloča z organskim sistemom izločal? (1t)

- a) blato b) ogljikov dioksid c) urin ali seč d) spolne celice

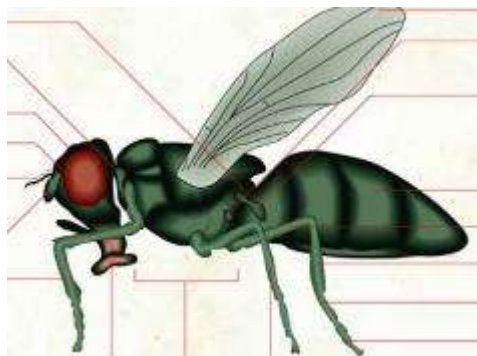
27. Kateri organizem je izjema in ne sodi v skupino? Pojasni zakaj! (2t)

metulj

deževnik
rakovica
suha južina

ZATO, KER NE SPADA MED ČLENONOŽCE, SAJ NJEGOVO TELO NI ČLENJENO.

28. Na sliki sta živali. Poimenuj ju, uvrsti v gradbeni tip in označi zunanjo zgradbo (črte vas naj ne motijo) (4t)



MUHA – SPADA MED ŽUŽELKE, 3 PARE HODILNIH OKONČIN, GLAVA, OPRSJE, ZADEK

PAJEK – SPADA MED PAJKOVCE, 4 PARE HODILNIH OKONČIN, GLAVOPRSJE, ZADEK

Ta teden pa preberite v delovnem zvezki na str. 138 odstavka o sesalcih ter na str. 92 in 93 preleti, kar smo se že naučili o organskih sistemih.

V zvezek si prepiši naslednje:

SESALCI

- Predstavniki: človek, pes, mačka, ovca, netopir, medved, srna, jež, slon, kit, delfin,...
- So kopenski in vodni organizmi.
- Uvršamo jih med vretenčarje, saj je njihovo notranje ogrodje sestavljeno iz kosti.
- Značilnosti sesalcev:
 - kotijo žive mladiče (izjema je kljunaš)
 - mladiči sesajo materino mleko
 - pokriti so z dlako
 - imajo stalno telesno temperaturo
- prehranjujejo se z raznovrstno hrano (nekateri so rastlinojedi npr. srna, drugi mesojedi – npr. volk, tretji vsejedi – npr. medved)
- Razmnožujejo se spolno.
- Dihajo s pljuči (tudi tisti, ki živijo v vodi)
- Premikajo se na več načinov – hoja, tek, plavanje, letenje.
- Izločala: sestavljena so iz žil, ledvic, sečnice, mehurja, sečevoda. Z izločali se izloča iz telesa seč ali urin.
- Prebavila : sestavljena so iz usta, požiralnik, želodec, tanko črevo, debelo črevo in zadnjična odprtina. Hrane se v prebavilih prebavi do snovi, ki jo potrebuje vsaka celica v organizmu iz neprebavljenih snovi pa nastane iztrebek oz. blato, ki ga izločimo skozi zadnjično odprtino.
- Obtočila v organizmu sestavljajo štiridelno srce in žile. Ta sistem je pri sesalcih zaprt. Po žilah se s krvjo prenašajo snovi iz prebavil, dihalna plina ter nerabne snovi, ki nastanejo v celicah.

Dodatno delo oz. delo po želji

Kdor želi pridobiti še kakšno dodatno informacijo o sesalcih lahko reši v delovnem zvezku Raziskujem:

- na strani, 138 – spoznavam sesalce,
- na str. 140 – primerjaj lobanje in zobovje različnih sesalcev
- na str. 141 – iz življenja volkov.

SKUPAJ ZMOREMO VSE!!!!!!!!!!!!!!

Lep pozdrav,

Anja Špiljar